

Angiografi

Angiografi er ein röntgenkanning, ið er gjørd til at meta um støðuna hjá æðrini. Litevni verður sprænt gjøgnum æðranar, sum síðani verða röntgenmyndaðir. Er æðrin trong ella um hon er um at tippast, ber í ávisum førum til at viðgera vandamálið samstundis, sum kanningin verður gjørd.

Náttúruheilivágur og kostiskoyti

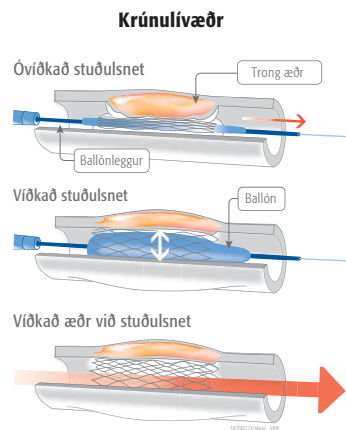
Rátt verður til, at tú stegðar við at brúka náttúruheilivág og kostiskoyti tvær vikur áðrenn viðgerðin byrjar. Tað kann hækka um vandan fyri bløðing undir viðgerðini og tað kann eisini gera, at heilivágurin, ið verður brúktur til doyving, ikki riggar eins væl. Tað er ikki vandamikið at taka vitaminir áðrenn viðgerðina.

Tubbaksnýtsla

Øll tubbaksnýtsla er ring fyri æðranir og kann ávirka langtíðarvirkaðin av æðraviðgerðini. Tí er tað týðningarmikið at steðga við at brúka alt tubakk áðrenn viðgerðina og at ikki brúka tubakk í minsta lagi tvær vikur eftir viðgerðina. Tú kann venda tær til tín lækna at fáa hjálp við at steðga við at nýta tubakk.

Fyrireiking til kanning

Tú verður innskrivaður og fær kunning um viðgerðina á skurðeildini á B3 á hædd á sjúkrahúsingum í Fossvogi, sum er í Reykjavík. Tú skal hava allan heilivág, sum tú tekur regluliga við. Á sjúkrahúsinum hittir tú ein sjúkrarøktarfrøðing og ein lækna frá æðraviðgerðardeildini. Tú verður spurdur um heilsuna, læknakanning verður gjørd og tú fært kunning um viðgerðina, sum tú skal undir. Tað er týðningarmikið at tú sigur frá um tú hevur ovurviðkvæmi fyri onkrum heilivági ella litevni til röntgenmyndir. Alt hettar tekur umleið 2-3 tímar og tú skalt gjalda fyri tænastruna.

Kanningar

Blóðroynd verður tikin, eins og hjarta verður kannað.

Blóðtynnandi heilivágur og heilivágur fyrir sukursjúku

Tekur tú heilivág fyrir sukursjúku, eitt nú Glugophage ella Glucobay, ella tekur tú blóðtynnandi heilivág, magnyl/hjartamagnyl, er neyðugt at gevast við tí, áðrenn kanningin verður gjørd. Hetta verður gjørt í samráð við skurðlækan.

Kvøldið undan kanningina

Tað er gott, um tú drekkur nokk av vatni dagin fyri kanningina fyri at verja nýra ímóti evninum, ið verður brúkt til røntgenmyndina. Tey sum hava nýru, ið ikki virka til fulnar, fáa eisini Acetylcystein (Mucomyst) tablettir og skulu eisini eta meira dagin fyri kanningina.

Føsta

Føsta er ein partur av fyrireikingini til eina skurðviðgerð. Fyri at minka árinini av at fasta í samband við narkosu, verður rátt til, at tú gongur so nevt eftir vegleiðingunum, sum til ber. Vit mæla til at eta lætta føði ella drekka okkurt leskandi, áðrenn farið verður til songar kvøldið fyri dagin, at skurðviðgerðin skal fara fram.

- 6 tímar, áðrenn tú mætir á sjúkrahúsinum, er tað ikki loyvt at eta fasta føði.
- 2 tímar, áðrenn tú mætir á sjúkrahúsinum, kanst tú tó drekka 1-2 gløs í senn av tunnari vætu: vatn, saft, te ella kaffi við ongari mjólk í.
- Av tí, at viðgerðartíðin ikki verður endaliga ásett, fyrr enn tú ert komin á deildina, færst tú tå nærri kunning um, nær tú eigur at gevast við at drekka.
- 2 tímar, áðrenn tú mætir á sjúkrahúsinum, er ikki loyvt at roykja ella brúka annað tubbak.

Eftir kanningina skal búgvið fólk fylgja tær heim. Tú mást ikki koyra bil eitt samdøgur eftir kanningina. Vit ráða eisini til, at onkur er við tær fyrsta dagin eftir kanningina.

Annað

Alt til persónligt reinføri, inniskógvar og morgunkápu, skalt tú sjálv/-ur hava við. Best er at lata skart og skreyt og annað virðismikið stás liggja eftir við hús. Tað ber til at nýta farelefon. Hon skal tó vera ljóðleys og ikki til ampa fyri onnur.

Kanningardaginn

Brús

Kanningardaginn er tað tryðningarmikið, at tú hefur verið í brúsu, áðrenn tú kemur á sjúkrahúsið. Tú má ekki brúka húðkrem, andlitsfarvu, smykkur ella neglalakk eftir, at tú hefur verið í brúsu, og tú skalt vera í reinum klæðum, tá tú kemur á sjúkrahúsið.

Tú ert biðin um at mæta á ambulatoriium A5 á Sjúkrahúsinum í Fossvogi (5 hædd), og tú skalt hava verið fastandi, tá tú mætir.

- Ein plastnál verður lögð í eina æðr í arminum, har væta verður latin í.
- Tú verður rakað/-ur í lærkeppingini (lyskuni).

Kanningin verður gjörd á Röntgenstovuni og varir uml. 1-2 tímar. Stungustaðið verður doyvt, har nálin verður lögð. Sum oftast er tað í lærkeppingini. Annars verður nálin lögð í handarbakið. Umráðandi er at liggja púra still/-ur meðan kanningin verður gjörd. Ein sonevndur katetur verður lagdur gjøgnum æðrarnar frá lærkeppingini, sum síðan verður röntgenmyndað. Vanligt er, at tað kennist heitt, tá litevnið verður sprænt ígjøgnum æðrarnar. Aftan á kanningina verður kateturin tikin burtur, og trýst verður lagt omaná sárið fyri at minka um vandan fyri bløðing. Eftir kanningina verður tú beinleiðis flutt/-ur aftur á deildina A5. Fyri at skurðsárið í lærkeppingini kann grógva aftur, er tað umráðandi at liggja púra still/-ur í nakrar tímar á rygginum, og ikki at lyfta høvðinum ella fótinum upp frá. Bind verður lagt omaná sárið teir fyrstu tímanar fyri at minka um trýstið. Eftir, at bindið er tikið burtur, verður tú liggjandi ein tíma í seingini. Ein sjúkrarøktarfrøðingur hefur eyguni eftir stungustaðnum og bløðing úr tí. Um eingin bløðing er úr sárinum, verður tú útskrivað/-ur sama dag, sum kanningin er gjörd

Aftan á kanning:

- Pinustillandi heilivágur verður givin regluliga.
- Tú kanst drekka okkurt, tá tú kemur á deildina. Aftan á, at bindið er tikið burtur, kann tú byrja at fáa tær at eta.
- Tú verður liggjandi nakrar tímar aftan á kanningina. Hetta verður gjørt í samráð við læknan.
- Neyðugt er, at landbløðran tømir seg, áðrenn tú verður útskrivað/-ur.

Áðrenn útskriving færst tú:

- Kunning og vegleiðing viðvíkjandi heimferð.
- Ávísan fyri blóðtynnandi heilivági, um tørvur er á tí.
- Tíð til eftirkanning hjá æðraskurðlæknanum.

Útskriving

Pína

Vanliga er ongin pína úr stungustaðnum. Tú kennir þínu, er þínustillandi heilivágur, ið fæst sum handkeyp sem oftast nóg gott. Bið um vegleiðing frá lækna ella sjúkraræktarfrøðingi.

Stungustaðið

Um bind verður lagt á stungustaðið, verður tað tikið burtur eftir tveir dagar.

Rørsla

Mælt verður til at tú ert úthvild/-ur kanningardagin. Umráðandi er at geva sær stundir at hvíla seg og taka sær av løttum í eina viku aftaná kanningina.

Aftur til arbeiðis

Vanligt er, at ein verður sjúkrameldaður í 2-3 dagar. Hevur tú tungt líkamligt arbeiði, má roknast við longri sjúkrafráveru. Minst til at biðja um sjúkraváttan, um tú tørvar hana.

Hjáárin

Møguligt hjáárin kann verða bløðing úr sárinum í lækrepplingini. Í ávísum førum kunnu vit síggja eina æðrabungu.

Set teg ið samband við æðraskurðdeildina:

- Um bløðing er úr stungustaðnum, ella eitt skjótt vaksandi blóðmeltað merkið, tá er umráðandi at hvíla, leggja trýst omaná stungustaðið, og ringja eftir einum sjúkrabili
- Um ein bunga kemur til sjóndar í lækrepplingini (um tú kennir eina kúlu undir stungustaðnum)
- Um þínan heldur fram, hóast tú tekur heilivág fyri þínu
- Um tú fært hægri fepur enn 38,5°
- Um skurðsárið verður reytt ella hovnar

Telefonnummur

Innskivingarmiðstöðin G3	543 2060
Ambulatorið A5 er opið alla gerandisdagar frá kl. 07:00 til 22:00	543 7570
Viðrakning	543 7905
Skrivarin á æðraskurðeildini	543 7464
Landspítalin	543 1000

Ambulatorið A5 er opið allar gerandisdagar frá kl. 07:00 til 22:00. Aftan á afturlatingartíð skal ringjast til Landspítalin tlf. 543 1000 og biðjast um at fáa samband við hjálparlæknan á æðraskurðeildini á Landspítalið í Fossvogi.

Um tú ella ein av tinum avarðandi hava spurningar, eru tit vælkomin til at ringja.

Vinaliga hav í huga, at sjúkrahúsið ikki tekur ábyrgd av peningi ella øðrum virðislutum, sum fartelefonom, teldum o.ø., sum sjúklingurin ella avarðandi hava við sær.

Gevið gætur, at starvsfólk og næmingar á sjúkrahúsinum eru bundin av tagnarskyldu og mugu tí ikki tosa við teg ella onnur um viðurskifti hjá sjúklingum á deildini. Tí biðja vit teg og avarðandi tíni um ikki at tosa um tað, sum tit kunnu vera vitni til ella hoyra um aðrar sjúklinga á deildini.

Landspítalið er frálæru sjúkrahús, og næmingar í sjúkrarøkt fáa ein part av læru sínu í Landspítalinum. Næmingar fylgja við og taka lut í dagligu viðgerðini av sjúklingum og eru altíð undir ábyrgd og vegleiðing av leiðbeinara sínum.

ÚTGEVARI:

LANDSPÍTALI

SKURÐDEPIL

OKTOBER 2017

LSH-597

ÁBYRGDARFÓLK:

YVIRLÆKNI ÆÐASKURÐEILD OG

DEILDARLEIÐARI A5

UPPSETNING:

SAMSKIFTISDEILDIN